

KARDEŞLİĞİN BİR BEDELİ VAR

Kardeşlik, biyolojik ve ideal olmak üzere iki yönü olan bir umdedir. Biyolojik kardeşlik, aynı anne ve babadan meydana gelme sonucu gerçekleşirken, ideal kardeşlik, aynı hedef, amaç ve ideoloji etrafında kümelenen insanlar arasında meydana gelmektedir. Biyolojik kardeşlikler arasında menfaatler girebilmektedir. Mesela miras meseleleri daha önce her şeylerini paylaşan kardeşlerin birbirlerine küsmeye, darp etmeye hatta öldürmeye kadar gidebilmektedir. Günlük yaşamımız içinde bunun onlarca örneğini görmek mümkündür. Bu, biyolojik kardeşliğin aslında bir sınırının olduğunu göstermektedir.

Bir ideal uğruna gerçekleşen kardeşliklerde menfaatten ziyade hedeflenen amaç için ortak çaba vardır. Uğruna mücadele edilen hedeflerin gerçekleşmesi onlara inanan kişilerin hepsine bir getirisi bulunmaktadır. Eğer ideal kardeşlik hak dava üzerine kurulu ise o zaman gerçekleşen kardeşlikler her iki dünya saadetini amaçlamaktadır. İşte o zaman ortaya konulan kardeşlik, inandığın dava uğrunda elindeki imkânların hem ideallerin hem de kardeşler için seferber etmeyi gerektirmektedir. Eğer bir ideal gerçekleştirirken menfaatler devreye girmezse orada başarı sağlanır. Menfaatlerin devreye girdiği yerde ise bireyselleşme vardır. Kardeşlik ise rafa kaldırılmıştır.

İslâm gelmezden önceki cahiliye toplumunda bireylerin birbirlerine yaklaşımının menfaat eksenli olduğu tespit edilmektedir. İnsanların toplumdaki değerleri ne kadar güçlü olduklarıyla doğru orantılıdır. Menfaat sağlamak ameliyesinden başka ortak bir idealden söz etmek mümkün değildir. Menfaatlerini elde etmeye çalışırken ise biyolojik olarak tanımladığımız kardeşlerini bile göz ardı edebilmektedirler. İslâm'ın ilk yıllarında Mekke'nin ileri gelenlerinin bizzat Peygamber (s.a.s.)'e gelerek kendi menfaatlerinin bozulmaması uğruna şehrin yöneticiliğini teklif ettiklerini unutmamak gerekir. Çünkü şehrin gelirini elinde tutan söz konusu kişiler kendi çıkarlarına balta vuracak bir ideolojiyi kabul etmeleri mümkün değildir.

Hız. Peygamber'in İslâm'ı anlatmaya başlamasından sonra ilk olarak menfaat çarklarının dışında kalan ve imkânları kısıtlı olan kesimler ona inanmışlardı. Onlar kardeşliğin menfaatten ziyade bir ideal uğruna gerçekleşebileceğini görmüşlerdi. Söz konusu sahabiler dünyanın en önemli ve etkileyici kardeşliğine Medine'de imza atmışlardı. Mekke'den evini, eşini, çocuğunu, bağını ve bahçesini bırakan Müslümanlara ellerinde bulunan imkânları seferber etmişlerdi. Kendi hayatımızda bu yaşananları düşündüğümüzde yapılanların ne kadar büyük bir fedakârlık olduğu anlaşılacaktır. Atalarımızın mal canın yongasıdır yani candan bir parçadır derken anlatmaya çalıştığı noktayı onlar idealleri uğruna paylaşarak gerçekleştirmişlerdir. Eğer bir insan dünya nimetlerini feda edebilme seviyesine gelmişse işte orada kardeşlik adına en önemli aşama geçilmiş demektir. Bugün elimizdeki imkânları kardeşlerimizle paylaşma adına yine aynı fırsatlar bulunmaktadır. Dünya yüzeyinde imkânları sınırlı olan ve bizlerin yardımlarına muhtaç olan birçok kardeşimiz vardır. Ülkemizdeki Müslümanlar olarak bizlerin belli düzeyde gelirleri bulunmaktadır. En alt seviyede asgari ücret alan kişiler bile ayda 3-5 lira yardım edebilme imkanına

sahiptirler. Aylık olarak elimize geçen imkânları, ona sahip olmayanlarla paylaşmak hem kardeşliğimizin hem de Rabbimizin bize nasip ettiği rızka şükr etmenin gereğidir. Bize rızkımızı veren Rabbimiz içinde bulunduğumuz imkânları nasip etmeyebilirdi. Eğer nasip etmişse onun şükrünü kardeşlerimize az veya çok vererek yerine getirebiliriz. Ülkemizin son yıllarda dünya Müslümanlarıyla onların ihtiyaçlarıyla ilgilenme çabası artmıştır. Bu hem devlet kurumlarının hem de sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla sağlanmaktadır. Eğer etrafımızda ihtiyaç sahibi olan bir kardeşimiz yoksa ülke dışındaki kardeşlerimize söz konusu kuruluşlarla imkânlarımızı paylaşma yolunu tutabiliriz. Bu noktada ilk önce kendimiz kardeşlerimize yardım etmeyi alışkanlık haline getireceğiz, bizden gören çocuklarımızın da aynı becerileri elde etmesine vesile olacağız. Çocuklarımıza bırakacağımız en önemli miraslardan birisinin de infak anlayışı olduğunu unutmayalım. Bugün imkânlarını paylaşanlar bir gün aynı davanın neferleri olma uğrunda emeklerini de birleştireceklerdir.

İdeal kardeşliğin en önemli getirisi farklılıklarımızı aynı potada eritebilme imkânıdır. Yaratıcı hepimizi farklı ülke, millet ve yerde var etmiştir. Bizler bulunduğumuz konumları tercih etmedik. Her birimizin farklı dil, anlayış, adet, gelenek ve göreneklere bulunmaktadır. İslâm, bu farklılıklarının bir zenginlik olmasını isteyerek din kardeşliği çatısı altında hep beraber iki dünya saadetine yönelmemizi istemektedir. Onun içindir ki ilahi mesajda tek millet üzerinden bir hitap yoktur. Müslüman veya Mü'min sıfatlarıyla tanımlama vardır. Tek bir imamın arkasında aynı yöne, omuz omuza ve bir bütün olarak yönelme söz konusudur. Müslümanlar bir cemaat halinde çoklukta birliği yani kardeşliği yaşamaktadırlar.

İdeal kardeşliğin en önemli noktalarından birisi, karşılıksız sevmedir. Gerçek kardeşler birbirlerini Allah için severler. Herhangi bir menfaat kardeşliğin önüne geçemez. “Kendiniz için arzu ettiğinizi kardeşiniz için tercih etmedikçe gerçekten Müslüman olamazsınız” Peygamberi mesajın sevgiden başka amacı yoktur. Hadisin devamında ifade edildiği üzere Müslümanlar olarak birbirimizi sevmede ilk adım selamı yaymakla işe başlayabiliriz. Selamın yerine başkaca ifadeleri ikame etme yerine karşılaştığımızda bir başka hadiste de ifade edildiği üzere ilk önce selam vermeliyiz. Çünkü verilen selam karşısındaki kişiye karşı ben senin kardeşimim benden sana zarar gelmez mesajı taşımaktadır. Kardeşler arasında gerçekleşen bu ilk adımdan sonra karşılıksız sevmenin adımları atılacaktır.

Müslüman, yaşadığı zamanda kardeşlerini gündemine alan kişidir. Hayatı sadece kendi dünyasında ibaret zannetmez. Dünyanın bir yerinde kardeşinin başına gelen bir sıkıntı onun da gündemi haline gelir/gelmelidir. Kişi kardeşinin sevinçlerini paylaşarak artmasına, üzüntülerini ise paylaşarak azalmasına vesile olur. Bizler Müslümanlar olarak büyük bir aileyiz. Ailenin her ferdi diğerini ilgilendirir. Onun için maddi ve manevi elinden gelenleri yapar/yapmalıdır. Biz kabul edelim veya etmeyelim kardeşliğin bir bedeli vardır. Kardeşliğin sevmede, yardım etmede, düşünmede, soframızda yer açmada, en zor zamanda bile yapılacak bir şeylerin olduğunu bilmede ve tabiki dualarımızda yer vermede bedelleri vardır. Bizler

kardeşlerimiz için hiç bedel ödedik mi? Eğer ödediysek bunlar nelerdir hiç düşündük mü?